

**Ziņojums par 2022. gadā valstī izlietotā
iepakojuma apjomu, materiālu veidiem un
apsaimniekošanu**

Rīga, 2024

Saturs

<i>Ievads</i>	3
<i>1. Latvijas Republikas normatīvo aktu apskats</i>	4
<i>1.1. Reģistrācijas kārtība un iepakojuma apsaimniekošana</i>	5
<i>1.2. Pārbaudes kārtība</i>	7
<i>2. Ziņojuma sagatavošanas metodika</i>	9
<i>3. Statistikas dati</i>	11
<i>3.1. Informācija par iepakojumu un tā apsaimniekošanu</i>	11
<i>3.1.2. Atkārtoti lietojamais iepakojums pārskata periodā</i>	12
<i>3.1.3. Situācijas salīdzinājums ar iepriekšējiem pārskata periodiem</i>	13
<i>3.2. Plastmasas iepirkumu maisiņi</i>	13
<i>3.2.1. Plastmasas iepirkumu maisiņu patēriņa samazināšana</i>	13
<i>3.2.2. Plastmasas iepirkumu maisiņu gada patēriņš</i>	14
<i>3.2.3. Situācijas salīdzinājums ar iepriekšējiem pārskata periodiem</i>	15

Ievads

Ziņojums par 2022. gadā valstī izlietotā iepakojuma apjomu, materiālu veidiem un apsaimniekošanu Latvijas Republikā ir sagatavots, balstoties uz Eiropas Komisijas (turpmāk – EK) Īstenošanas lēmumu (ES) 2019/665 (2019. gada 17. aprīlis), ar kuru groza Lēmumu 2005/270/EK EK, ar ko nosaka datu bāzu sistēmu formātus atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 94/62/EK par iepakojumu un izlietoto iepakojumu (turpmāk – Direktīva 94/62/EK) un Iepakojuma likumā noteikto.

Šajā ziņojumā ir apkopoti dati no valsts institūcijās iesniegtajiem iepakotāju un iepakojuma apsaimniekotāju pārskatiem par izlietotā iepakojuma apjomu, materiālu veidiem un apsaimniekošanu 2022. gadā, kas ir papildināti ar aprēķiniem par kopējo valstī radītā izlietotā iepakojuma daudzumu. Ziņojumā tiek novērtēti vairāki statistiskie rādītāji laikposmā no 2010. gada līdz 2022. gadam

1. Latvijas Republikas normatīvo aktu apskats

Iepakojuma plūsma tiek regulēta ES un LR normatīvo aktu līmenī. Sākot ar to, ka ir definēts, kas ir iepakojums, noteiktas prasības iepakojuma ražošanai, marķēšanai, uzskaitēi, ziņošanai par tirgū laisto iepakojumu, kā arī prasības iepakojuma apsaimniekošanai un sabiedrības informēšanai par tā materiālu un apsaimniekošanas iespējām.

Atbilstoši Direktīvā 94/62/EK noteiktajam, visās ES dalībvalstīs jānodrošina iepakojuma uzskaitē un jānovērtē vai tiek sasniegti konkrēti mērķi attiecībā uz iepakojuma pārstrādi. Lai gan dalībvalstīs noteiktās uzskaites metodes var atšķirties, kopienas mērķis ir tikt galā ar pieaugošo iepakojuma atkritumu daudzumu, kas rada vides problēmas un pēc iespējas vairāk materiālu atgriezt ekonomikā.

Direktīvās 94/62/EK noteiktās prasības izlietotā iepakojuma pārstrādei un reģenerācijai, pēc saskaņošanas ar Eiropas Komisiju ir iestrādātas Latvijas Republikas normatīvajos aktos, kas nepārtraukti tiek pilnveidoti, veicinot izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas sistēmas attīstību Latvijā.

Lai sasniegtu iepakojuma racionālas izmantošanas mērķus, Latvijas regulējumā ir noteikts, kam un kāda veida iepakojumu ir jāuzskaita, kam par to jāziņo, regulētas prasības iepakojuma ražošanai, marķēšanai un apsaimniekošanai, kā arī noteikts, ka iepakojumu apliek ar dabas resursu nodokli.

Svarīgākie normatīvie akti, kas 2022. gadā reglamentēja iepakojuma un izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas un uzskaites kārtību Latvijas Republikā, ir:

- Iepakojuma likums;
- Dabas resursu nodokļa likums;
- Plastmasu saturošu izstrādājumu patēriņa samazināšanas likums;
- Atkritumu apsaimniekošanas likums;
- Ministru kabineta 19.10.2010. noteikumi Nr. 983 "Noteikumi par izlietotā iepakojuma reģenerācijas procentuālo apjomu, reģistrēšanas un ziņojumu sniegšanas kārtību un iepakojuma definīcijas kritēriju piemērošanas piemēriem";
- Ministru kabineta 16.08.2017. noteikumi Nr. 480 "Noteikumi par atbrīvojuma piemērošanu no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem";
- Ministru kabineta 19.06.2007. noteikumi Nr. 404 "Kārtība, kādā aprēķina un maksā dabas resursu nodokli, izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju un auditē apsaimniekošanas sistēmas";
- Ministru kabineta 19.05.2009. noteikumi Nr.450 "Kārtība, kādā piemēro finanšu nodrošinājumu, slēdz un izbeidz nolietotu transportlīdzekļu, iepakojuma un vienreiz lietojamo galda trauku un piederumu vai videi kaitīgu preču atkritumu apsaimniekošanas līgumu";
- Ministru kabineta 11.08.2020. noteikumi Nr.519 "Depozīta sistēmas darbības noteikumi".

Atbildīgā institūcija par Direktīvas 94/62/EK ieviešanu Latvijas Republikā, kas koordinē iepakojuma un izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas procesu, 2022. gadā ir Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.

Atbilstoši Iepakojuma likuma 15.panta 3.¹ daļā noteiktajam, Valsts vides dienests ir deleģēts uzturēt iepakotāju datubāzi, tostarp apkopot informāciju par tirgū laisto preču un izstrādājumu iepakojumu un apsaimniekoto izlietotā iepakojuma apjomu, nodrošinot efektīvu izlietotā iepakojuma kvalitātes kontroles un izsekojamības sistēmu.

1.1. Reģistrācijas kārtība un iepakojuma apsaimniekošana

Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā:

- iepakotājam¹, kura radītais izlietotā iepakojuma apjoms pārsniedz 300 kg kalendārā gadā, ir jāpiedalās ražotāja paplašinātās atbildības sistēmā, slēdzot līgumu ar apsaimniekotāju par daļību izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas sistēmā, vai pašam jāizveido un jāpiemēro šādu sistēmu un depozīta iepakotājam, kura radītā izlietotā dzērienu depozīta iepakojuma apjoms kalendāra gadā ir 150 kg un vairāk, depozīta iepakojuma apsaimniekošana jānodrošina depozīta sistēmas ietvaros slēdzot līgumu ar depozīta sistēmas operatoru;
- iepakojuma apsaimniekotājs² reģistrējas Valsts vides dienestā.

2020. gadā tika veikti grozījumi Iepakojuma likumā, nosakot, ka ar 01.02.2022. Latvijā sāks darboties depozīta sistēma dzērienu iepakojumam.

14.01.2021. Valsts vides dienests noslēdza līgumu ar SIA “Depozīta Iepakojuma Operators” par iepakojuma depozīta sistēmas ieviešanu Latvijā. Līdz ar līguma noslēgšanu, tika uzsākts intensīvs darbs pie depozīta sistēmas ieviešanas, lai 01.02.2022. – sistēma varētu uzsākt darbību. Līgums paredz, ka depozīta sistēmas operators nodrošinās sistēmas darbību septiņus gadus – līdz 31.01.2029.

Depozīta sistēmas ieviešanas viens no galvenajiem mērķiem bija veicināt tirgotāju un ražotāju kopējo atbildību par radīto patēriņu, izlietotā iepakojuma ietekmes uz apkārtējo vidi mazināšanu un atkritumu pārstrādes jaudu palielināšanu, tādējādi samazinot arī vides piesārņojumu. Vienlaikus, tas nozīmē, ka valsts seko Eiropas zaļā kursa kopējiem mērķiem, lai nodrošinātu dabas resursu taupīšanu, novirzot pārstrādei iepakojumu kā otrreizējo izejvielu.

¹ iepakotājs – preces ražotājs, pakalpojuma sniedzējs, pārdevējs vai izplatītājs, kas Latvijā laiž tirgū iepakotu preci vai pievieno iepakojumu izstrādājumiem, kuri pēc pakalpojuma sniegšanas nonāk pie pakalpojuma saņēmēja;

² iepakojuma apsaimniekotājs – komercsabiedrība, kas, pamatojoties uz noslēgto līgumu ar iepakotāju, organizē un koordinē izlietotā iepakojuma apsaimniekošanu

Depozīta sistēmas ieviešana un tās sasniedzamie rezultāti izriet no Eiropas Savienības prasībām attiecībā uz atkritumu šķirošanu un atkritumu apjoma samazināšanu poligonos.

Tā kā depozīta sistēma arī ir ražotāja paplašinātās atbildības sistēma, kurā depozīta iepakotāji sedz izmaksas par attiecīgā veida izlietotā dzērienu depozīta iepakojuma apsaimniekošanu, ieskaitot šā iepakojuma dalīto savākšanu, šķirošanu, pārstrādi un reģenerāciju, lai sasniegtu normatīvajos aktos par iepakojumu un atkritumu apsaimniekošanu noteiktos mērķus.

Depozīta sistēmā var nodot stikla, plastmasas (PET) un metāla (skārdenes) iepakojumus - stikla iepakojumus, kuros iepildīti bezalkoholiskie dzērieni, visa veida alus, sīrupi un alkoholiskie dzērieni ar alkohola saturu līdz 15%, izņemot vīnu, dzirkstošo vīnu un augļu vīnu; plastmasas (PET) un metāla (skārdenes) iepakojumus, kuros iepildīti visi iepriekš minētie dzērieni un visu veidu alkoholiskie dzērieni.

Pienākums piedalīties depozīta sistēmā un apsaimniekot izlietoto dzērienu depozīta iepakojumu, slēdzot līgumu ar depozīta sistēmas operatoru, ir depozīta iepakotājam (ražotājam, izplatītājam vai importētājam), kura radītā izlietotā dzērienu depozīta iepakojuma apjoms kalendārā gada laikā ir 150 kilogrami vai vairāk.

Līgums ar depozīta iepakojuma operatoru ir obligāti jāslēdz pārdevējiem par tirdzniecības vietām valstspilsētās, kuru tirdzniecības zāles platība ir vienāda vai lielāka par 300 kvadrātmetriem, kā arī par tirdzniecības vietām citās administratīvajās teritorijās, kuru tirdzniecības zāles platība ir vienāda vai lielāka par 60 kvadrātmetriem.

Līdz 2022. gada 31. jūlijam tirdzniecības vietās vienlaikus varēja laist tirgū dzērienus depozīta iepakojumā gan ar speciālo norādi (depozīta zīmi), gan bez tās, bet ar 2022. gada 1. augustu visam šim tirgū laistajam depozīta iepakojumam jābūt marķētam ar depozīta zīmi, kā arī uzskaitītam un apsaimniekotam depozīta sistēmā.

Atbilstoši Iepakojuma likumā noteiktajai definīcijai, iepakotājs ir preces ražotājs, pakalpojuma sniedzējs, pārdevējs vai izplatītājs, kas Latvijā laiž tirgū iepakotu preci vai pievieno iepakojumu izstrādājumiem, kuri pēc pakalpojuma sniegšanas nonāk pie pakalpojuma saņēmēja.

Dabas resursu nodokļa likuma 3. panta pirmās daļas otrajā un trešajā punktā noteiks, ka nodokļa maksātājs ir persona, kura pirmā Latvijas Republikas teritorijā veic šādas darbības:

a) realizē preces iepakojumā (arī kopā ar preci ievesto precei pievienoto primāro, sekundāro un terciāro iepakojumu), kā arī pircēja ērtības vai reklāmas noformējuma dēļ iepakotu vai neiekototu preču vai produktu kopumam (pirkumam) pievieno iepakojumu;

b) savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai izmanto iepakojumā iegādātas preces (arī kopā ar preci ievesto precei pievienoto primāro, sekundāro un terciāro iepakojumu), izņemot preces iepakojumā, kuras aplikamas ar nodokli, tās realizējot;

c) sniedzot pakalpojumu, pievieno izstrādājumam iepakojumu, un šis iepakojums pēc pakalpojuma sniegšanas nonāk pie pakalpojuma saņēmēja;

d) Latvijas Republikas teritorijā sabiedriskajā ēdināšanā un mazumtirdzniecībā realizē vienreiz lietojamus galda traukus un piederumus, kas izgatavoti no plastmasas

(polimēriem), papīra, kartona, to kompozītmateriāliem (laminātiem) ar polimēru vai metāla komponentiem, metāla folijas, koksnes vai citām dabiskām šķiedrām (turpmāk — vienreiz lietojamie galda trauki un piederumi).

Nodokļa maksātājs nodokli par iepakojumu nemaksā, ja tas nodrošina noteikto izlietotā iepakojuma reģenerācijas normu izpildi, kā arī izpilda vienu no šādiem nosacījumiem:

1) ir izveidojis un piemēro izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas sistēmu un noslēdzis ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas padotībā esošu iestādi (Latvijas Vides aizsardzības fonda administrāciju vai Valsts vides dienestu) līgumu par izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas sistēmas piemērošanu;

2) ir noslēdzis ar iepakojuma apsaimniekotāju līgumu par piedalīšanos izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas sistēmā (ja apsaimniekotājs ir noslēdzis ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas padotībā esošu iestādi (Latvijas Vides aizsardzības fonda administrāciju vai Valsts vides dienestu) iepakojuma apsaimniekošanas līgumu).

Iepakotājs, kas nemaksā dabas resursu nodokli, sedz izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas izmaksas, ieskaitot šo atkritumu dalītās vākšanas, šķirošanas un pārstrādes vai reģenerācijas izmaksas. Tādejādi tiek īstenots ražotāju atbildības princips, kas nosaka, ka ražotājs ir atbildīgs par saražotā un realizētā iepakojuma atbilstošu apsaimniekošanu, kā arī princips “piesārņotājs maksā”, kas nozīmē, ka nodokļa maksātājs sedz izdevumus, kas saistīti ar izlietotā iepakojuma savākšanu un apsaimniekošanu.

Līdz 2022. gada 1. janvārim iepakotājs, kurš nepiedalījās apsaimniekošanas sistēmā, varēja maksāt dabas resursu nodokli un pats organizēt izlietotā iepakojuma apsaimniekošanu. Minētajā gadījumā nodokļa maksātājs sniedza divus ziņojumus – Valsts ieņēmumu dienestam par aprēķināto nodokli un Valsts vides dienestā par apsaimniekoto iepakojumu. Kopš 2022.gada 1.janvāra nodokļa maksātājs, kuram ir pienākums apsaimniekot izlietoto iepakojumu, apsaimniekošanu nodrošina ražotāja paplašinātās atbildības sistēmas vai depoziata sistēmas ietvaros. Ražotāja paplašinātās atbildības sistēmas apsaimniekotājs vai depoziata sistēmas operators, saņemot informāciju no nodokļa maksātāja (iepakotāja) par tirgū laisto iepakojuma apjomu, organizē tā apsaimniekošanu.

Latvijā 2022. gadā darbojās seši izlietotā iepakojuma apsaimniekotāji.

1.2. Pārbaudes kārtība

Iepakojuma apsaimniekotājs apkopo iepakotāju sniegto informāciju par attiecīgās apsaimniekošanas sistēmas ietvaros veiktajām darbībām ar izlietoto iepakojumu un ziņo Valsts vides dienestam, sniedzot pārskatus, kuros norāda detalizētu attiecīgās apsaimniekošanas sistēmas ietvaros apsaimniekoto atkritumu plūsmu. Savāktajā apjomā ieskaita tikai tādu izlietoto iepakojumu, kas ir savākts Latvijas Republikas teritorijā. Atsevišķi uzskaita, kāds apjoms tika pārstrādāts, un kāds reģenerēts ar enerģijas atguvi, un kur minētās darbības tika veiktas – Latvijā, Eiropas Savienībā vai ārpus Eiropas Savienības. Izlietoto iepakojumu, kas nosūtīts uz citu dalībvalsti, lai minētajā citā dalībvalstī to pārstrādātu, centienos sasniegt pārstrādes

un reģenerācijas mērķus, drīkst ieskaitīt tikai tā dalībvalsts, kurā minētais izlietotais iepakojums tika savākts.

Iepakojuma apsaimniekotājs ir atbildīgs par izlietotā iepakojuma pārstrādes un reģenerācijas mērķu sasniegšanu.

Iepakojuma apsaimniekotājam, atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai, šim ikgadējam pārskatam jāpievieno auditora atzinums.

Valsts vides dienests veic atbrīvojuma no dabas resursu nodokļa piemērošanas administrēšanu un kontroli, kā arī pārskatu par izlietotā iepakojuma apsaimniekošanu novērtēšanu.

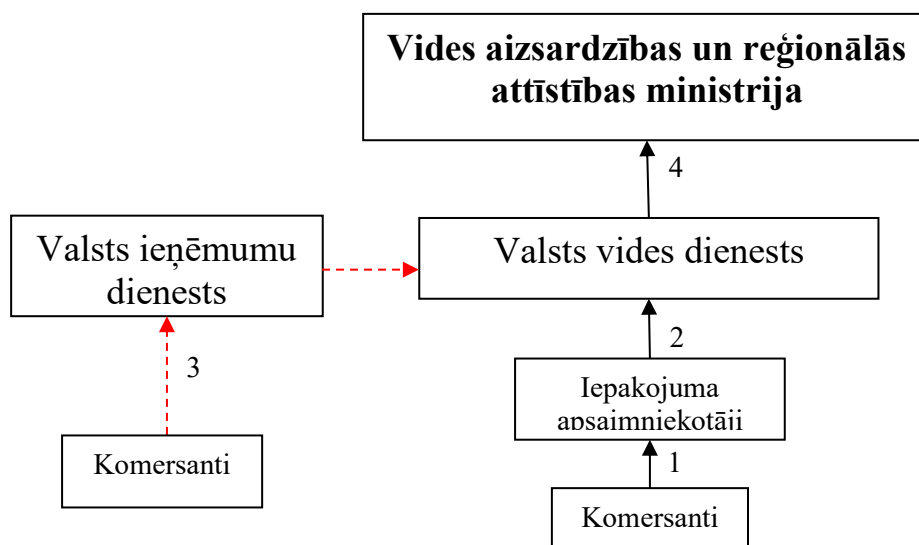
Dabas resursu nodokļa samaksu par izlietoto iepakojumu administrē un kontrolē Valsts ieņēmumu dienests.

Pēc valsts institūciju iesniegto datu apkopojuma, papildinot ar kopējo valstī radītā izlietotā iepakojuma daudzumu, ir aprēķināts, ka iepakojuma apsaimniekotāji 2022. gadā apsaimniekoja 98,1 % no šajā laika posmā radītā iepakojuma.

2. Ziņojuma sagatavošanas metodika

Lai apzinātu kopējo 2022. gadā radītā izlietotā iepakojuma apjomu Latvijā, nepieciešamie dati tika iegūti no dažādiem informācijas avotiem, kas savstarpēji viens otru papildina, sniedzot maksimāli precīzu informāciju par faktisko situāciju valstī.

Dati par 2022. gadā radīto izlietoto iepakojumu Latvijā ir apkopoti, vadoties pēc Valsts vides dienestā iesniegtajiem pārskatiem un papildus veiktajiem aprēķiniem (skat. 1. attēlu).

————> Izlietotā iepakojuma atskaišu plūsma

- - - - -> Dabas resursu nodokļa atskaišu plūsma

1. attēls. Datu ieguves shēma par radītā izlietotā iepakojuma apjomu

1. Iepakotāji iesniedz pārskatus par radītā izlietotā iepakojuma apjomu iepakojuma apsaimniekotājiem, kas savu līgumpartneru vārdā veic izlietotā iepakojuma apsaimniekošanu.
2. Iepakojuma apsaimniekotāji, kuri ir noslēguši līgumus ar Valsts vides dienestu par apsaimniekošanas sistēmas piemērošanu un atbrīvoti no dabas resursu nodokļa samaksas, iesniedz Valsts vides dienestam pārskatus par savu līgumpartneru radīto un apsaimniekoto izlietoto iepakojumu.
3. Komersanti, kuri iesniedza informāciju par aprēķināto dabas resursu nodokli Valsts ieņēmumu dienestam. Aprēķini par radītā iepakojuma daudzumu, kurš ir to komersantu pārziņā, kuri radīja mazāk kā 300 kg izlietotā iepakojuma gadā, tika balstīti uz Valsts ieņēmumu dienesta datiem par aprēķināto dabas resursu nodokli par preču iepakojumu, par pamatu ņemot spēkā esošās dabas resursu nodokļa likmes par preču vai produktu iepakojumu pēc materiālu veidiem.

Izlietotā iepakojuma daudzums un tā sadalījums pa materiālu veidiem tika aprēķināts, pamatojoties uz iepakotāju un iepakojuma apsaimniekotāju datiem par iepakojuma materiālu struktūru.

4. Valsts vides dienests apkopo datus no saņemtajiem pārskatiem par radīto, pārstrādāto un reģenerēto izlietotā iepakojuma apjomu, un apkopoto informāciju iesniedz Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai.

Papildus Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija veica aprēķinus, lai novērtētu to iepakojuma daudzumu, par kuru iepakotāji 2022. gadā nesniedza informāciju Valsts vides dienestā. Aprēķins tika balstīts uz datiem par sadzīves atkritumu apglabāšanas daudzumu atkritumu poligonos un to morfoloģisko sastāvu³. Aprēķinātais daudzums pārsniedza neregenerētā izlietotā iepakojuma daudzumu, par kuru iepakotāji iesniedza Valsts vides dienestam pārskatus. Tika secināts, ka kopējo radīto iepakojuma daudzumu nepieciešams palielināt par aprēķināto starpību.

³ Novērtējums par sadzīves, bīstamo un ražošanas atkritumu sastāvu atkritumu apsaimniekošanas reģionos un atkritumu poligonos apglabājamo atkritumu daudzuma samazināšanas iespējām (avots: http://www.varam.gov.lv/lat/publ/petijumi/petijumi_vidē/?doc=24933).

3. Statistikas dati

3.1. Informācija par iepakojumu un tā apsaimniekošanu

(tonnas)							
Izlietotā iepakojuma materiāla veids	Latvijā radītais izlietotais iepakojums ¹	Pārstrāde			Koksnes iepakojums, kas salabots Latvijā ²	Izlietotais iepakojums, kas reģenerēts ar enerģijas atgūšanu ³	Izlietotais iepakojums, kas reģenerēts, izmantojot cita veida reģenerāciju ⁴
		Latvijā pārstrādātais izlietotais iepakojums	Citās ES dalībvalstīs pārstrādātais izlietotais iepakojums	Ārpus ES pārstrādātais izlietotais iepakojums			
KOPĀ	288380	87227	82828	5161		9516	0
Plastmasa	48860	12087	10774	265		3968	0
Koksne	81059	39496	0	0		30	0
Metāls (visi)	12227	7310	852	0		0	0
Melnie metāli	9327	7237	50	0		0	0
Alumīnijs	2900	73	802	0		0	0
Stikls	66755	26011	16111	0		0	0
Papīrs un kartons	79479	2323	55091	4896		5518	0

Piezīmes.

1. Tumši pelēkos laukus neaizpilda.

2. Gaiši pelēkajos laukos dati obligāti jāsniedz tikai tad, ja šos daudzumus ietver pārstrādes rādītājā. Ja ziņo par metāliem no sadedzināšanas smagajiem pelniem (ISP), aizpilda šīs tabulas laukus gan par pārstrādi Latvijā, gan ārpus tās.

3. ¹ Latvijā radītā izlietotā iepakojuma apjomu var uzskatīt par līdzvērtīgu iepakojuma apjomam, kāds Latvijā ir laists tirgū tajā pašā gadā.

4. ² Salabotais koksnes iepakojums uzskatāms par pirmoreiz tirgū laistu iepakojumu. Atkārtotai izmantošanai paredzētā salabotā koksnes iepakojuma daudzumu ieskaita gan radītā izlietotā iepakojuma daudzumā, gan pārstrādātā izlietotā iepakojuma daudzumā (neieskaitot uz citām darbībām (reģenerācija, apglabāšana) novirzīto koksnes iepakojumu vai to komponentus). Tabulas 3. ailē šo daudzumu neieskaita, bet ņem vērā aprēķināto pārstrādes rādītāju. Dati obligāti jāsniedz

tikai par to iepakojuma materiāla veidu, uz kuru pamatojoties tiek aprēķināts pārstrādes mērķrādītāju (pārstrādes apjomu) pielāgots līmenis.

5. ³ Ietver sadedzināšanu ar enerģijas atgūšanu un to atkritumu apstrādi, kas izmantojami par kurināmo vai citas enerģijas ražošanas līdzekli.

6. ⁴ Neietver koksnes iepakojuma labošanu, pārstrādi un enerģijas atgūšanu, bet ietver aizbēršanu.

7. Aprēķinos, kurus veic, lai noteiktu, vai mērķrādītāji ir sasniegti, var ņemt vērā pēc atkritumu sadedzināšanas atdalīto metālu daudzumu proporcionāli sadedzinātā izlietotā iepakojuma īpatsvaram ar noteikumu, ka pārstrādātie metāli atbilst normatīvajiem aktiem par atkritumu sadedzināšanu un atkritumu sadedzināšanas iekārtu darbību.

3.1.2. *Atkārtoti lietojamais iepakojums pārskata periodā*

Iepakojuma materiāla veids	Tirgū pirmo reizi kopā ar precī laistais iepakojums				Tirgū pirmo reizi kopā ar precī laistais atkārtoti lietojamais iepakojums		Rotācijas ⁵			
	viss iepakojums ³		primārais iepakojums ⁴		viss atkārtoti lietojamais iepakojums	atkārtoti lietojamais primārais iepakojums	viss atkārtoti lietojamais iepakojums		atkārtoti lietojamais primārais iepakojums	
	(tonna)	(vienības)	(tonna)	(vienības)	(tonna)	(tonna)	(tonna) ⁶	(skaits)	(tonna) ⁶	(skaits)
Stikls	66755		60080		8247	8247	22935		22935	
Plastmasa	0		0		0	0	0		0	
Papīrs un kartons	0		0		0	0	0		0	
Melnais metāls	0		0		0	0	0		0	
Alumīnijs	0		0		0	0	0		0	
Koksne	0		0		0	0	0		0	
Kopā visiem materiāliem	66755		60080		8247	8247	22935		22935	

Piezīmes.

8. Iekrāsoto lauku aizpildīšana nav obligāta.

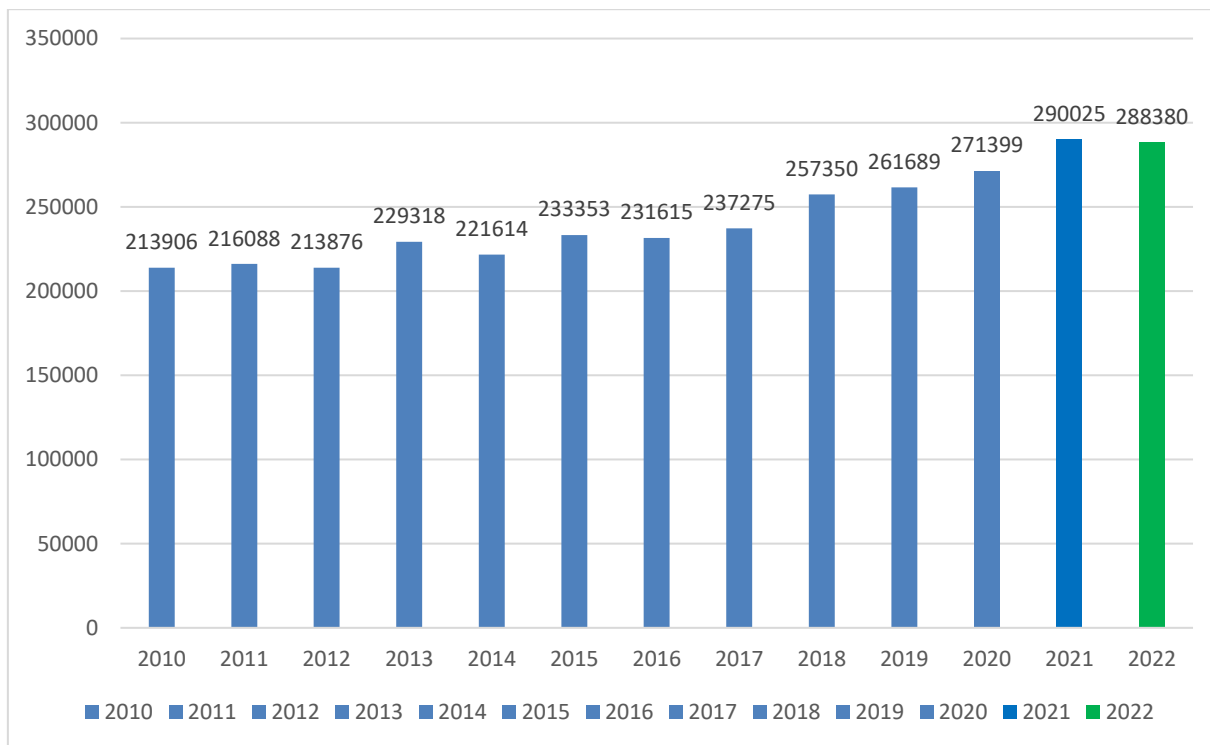
9. ³Viss atkārtoti lietojamais un vienreizlietojamais iepakojums, t. i., primārais iepakojums, sekundārais iepakojums un terciārais (transporta) iepakojums.

10. ⁴Atkārtoti lietojamais un vienreizlietojamais primārais iepakojums.

11. ⁵Atkārtoti lietojamā iepakojuma pilno rotāciju skaits attiecīgajā gadā.

12. ⁶Atkārtoti lietojamā iepakojuma pilno rotāciju skaits attiecīgajā gadā, kas pareizināts ar iepakojuma masu.

3.1.3. Situācijas salīdzinājums ar iepriekšējiem pārskata periodiem

2. attēls. Radītā izlietotā iepakojuma apjoma dinamika valstī 2010.-2022.gadā (tonnās)

3.2. Plastmasas iepirkumu maisiņi

3.2.1. Plastmasas iepirkumu maisiņu patēriņa samazināšana

Visā Eiropā ir noteikts mērķis samazināt vieglās plastmasas iepirkumu maisiņu patēriņu. Direktīvā 94/62/EK ir noteikts sasniedzamais mērķis, paredzot, ka dalībvalstu veiktie pasākumi ietver vai nu vienu, vai abus šādus pasākumus:

a) tādu pasākumu pieņemšana, kuri līdz 2019. gada 31. decembrim nodrošina, ka gada patēriņa apjoms nepārsniedz 90 vieglās plastmasas iepirkumu maisiņus uz vienu cilvēku, bet līdz 2025. gada 31. decembrim – 40 vieglās plastmasas iepirkumu maisiņus uz vienu cilvēku, vai līdzvērtīgus mērķus izsakot svara vienībās. Valsts patēriņa mērķos var neiekļaut ļoti vieglās plastmasas iepirkumu maisiņus;

b) tādu instrumentu pieņemšana, kuri līdz 2018. gada 31. decembrim nodrošina, ka vieglās plastmasas iepirkumu maisiņus preču vai ražojumu tirdzniecības vietās neizsniedz bez maksas, ja vien nav īstenoti vienlīdz efektīvi instrumenti. Minētajos pasākumos var neiekļaut ļoti vieglās plastmasas iepirkumu maisiņus.

Latvijas regulējumā ieviesti ierobežojumi, lai samazinātu plastmasas iepirkumu maisiņu patēriņu atbilstoši Direktīvā 94/62/EK noteiktajam. Iepakojuma likumā ir noteikts, ka plastmasas iepirkumu maisiņu patēriņa samazināšanas nodrošināšanai:

1) no 2019. gada 1. janvāra iepakotājs tirdzniecības vietā:

- a) plastmasas, tai skaitā vieglās plastmasas un oksonoārdāmās plastmasas, iepirkumu maisiņus patērētājiem neizsniedz bez maksas, izņemot ļoti vieglās plastmasas iepirkumu maisiņus,
- b) informē patērētājus par plastmasas iepirkumu maisiņu patēriņa samazināšanas nepieciešamību, par tirdzniecības vietā pieejamiem alternatīviem iepakojuma veidiem un iespēju izmantot līdzpaņemtu maisiņu vai citu iepakojumu;

2) no 2025. gada 1. janvāra iepakotājs tirdzniecības vietā aizstāj vieglās plastmasas iepirkumu maisiņus, izņemot ļoti vieglās plastmasas iepirkumu maisiņus, ar iepakojumu no papīra un kartona vai citu dabisko šķiedru un bioplastmasas izejmateriāliem.

Prasība, ka no 2025. gada 1. janvāra iepakotājs tirdzniecības vietā aizstāj vieglās plastmasas iepirkumu maisiņus ar iepakojumu no papīra un kartona vai citu dabisko šķiedru un bioplastmasas izejmateriāliem nenozīmē, ka plastmasas iepirkumu maisiņi turpmāk vairs netiks patērēti. Aizliegums neattiecas uz ļoti vieglās plastmasas maisiņiem, kuru biezums ir >15 mikroni un “biezās plastmasas” maisiņiem, kuru biezums ir ≥50 mikroni.

3.2.2. *Plastmasas iepirkumu maisiņu gada patēriņš*

Vieglās plastmasas iepirkumu maisiņu masa (tonnas)		Viena vieglā plastmasas iepirkumu maisiņa svērtā vidējā masa ¹ (grami)	
1538,1		4,25	
Tai skaitā maisiņi, kuru sieniņu biezums ir		Tai skaitā ar sieniņu biezumu	
<15 mikroni	15<50 mikroni	<15 mikroni	15<50 mikroni
479,5	1058,5	1,697	13,328
Plastmasas iepirkumu maisiņu, kuru sieniņu biezums ir ≥50 mikroni, masa (tonnas)		Viena plastmasas iepirkumu maisiņa, kura sieniņu biezums ir ≥50 mikroni, svērtā vidējā masa ¹ (grami)	
577,8		20	

Piezīme.

1. ¹m – maisiņa svērtā masa (kg).

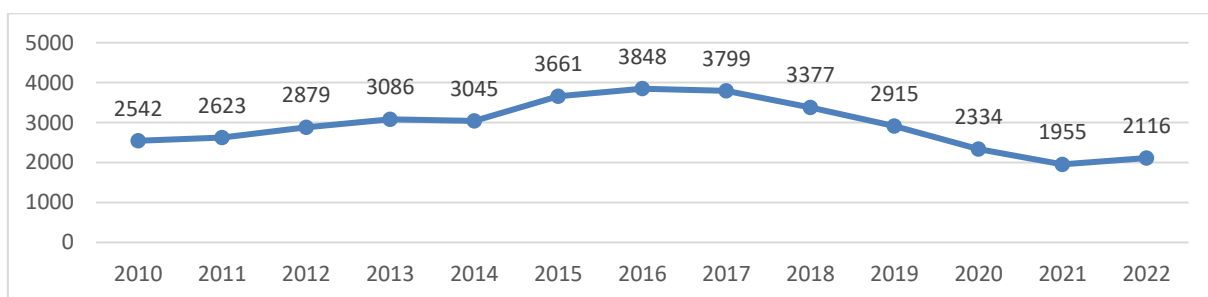
Maisiņa svērto vidējā masu (kg) aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$m = \frac{m_1x_1 + m_2x_2 + \dots + m_nx_n}{x_1 + x_2 + \dots + x_n}, \text{ kur}$$

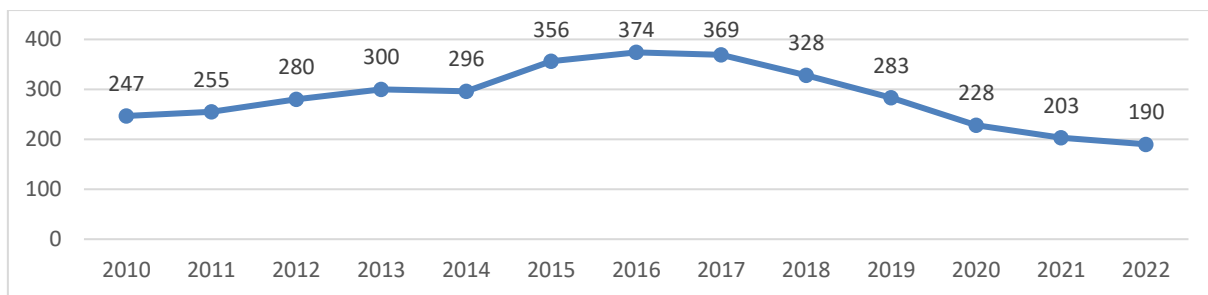
m_1, m_2, m_n – vieglās plastmasas iepirkumu maisiņa ar noteikto sienīņu biezumu (piemēram, 14 mikroni, 30 mikroni un 49 mikroni) masa (kg);

x_1, x_2, x_n – vieglās plastmasas iepirkumu maisiņu veidu skaits.

3.2.3. Situācijas salīdzinājums ar iepriekšējiem pārskata periodiem

3.attēls. Kopējā plastmasas maisiņu patēriņa (t) dinamika

4.attēls. Vieglās plastmasas maisiņu patēriņa uz 1 cilvēku dinamika